

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ
TÁJÉKOZTATÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

Az Európai Unió parlamentjei közösségi és európai ügyekkel foglalkozó bizottságainak konferenciája (COSAC)

A XLI. COSAC észrevételei

Prága, 2009. május 10–12.

(2009/C 230/02)

1. A jelenlegi gazdasági és pénzügyi helyzet

- 1.1. A COSAC megerősíti, hogy a jelenlegi gazdasági, pénzügyi és szociális válság miatt az Uniónak története során egyik legjelentősebb kihívásával kell szembenéznie. Az uniós állampolgárok tapasztalják a gazdasági visszaesés hatását és az nyugtalanítja őket. Ezért a nemzetek feletti és kormányközi testületek célzott és összehangolt cselekvésére van szükség.
- 1.2. A COSAC megállapítja, hogy a válság különbözőképpen sújt minden tagállamot. A COSAC ezért fontosnak tartja, hogy vegyék figyelembe minden tagállam sajátos helyzetét és különböző szükségleteit, és ennek megfelelően cselekedjenek. A COSAC üdvözlöi a legsúlyosabban érintett tagállamok iránti szolidaritásból tett intézkedéseket.
- 1.3. A COSAC üdvözlöi a 2009. március 19–20-i Európai Tanács következtetéseit és a Tanácsnak a gazdasági válság kezelésére a költségvetési ösztönző csomag révén tett erőfeszítéseit, amely csomag az európai gazdaság rövid és hosszú távú élénkítésére és erősítésére irányuló intézkedéseket tartalmaz. A COSAC hangsúlyozza az európai gazdasági fellendülés tervének végrehajtása révén 2008 decembere óta tett előrelépést (nevezetesen a transzeurópai hálózatokba való beruházások előmozdítását és a kkv-k finanszírozási lehetőségeinek bővítését), valamint az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap hatékonyságát megerősítő reform révén tett előrehaladást. A COSAC e tekintetben emlékeztet a közös valuta jelentős szerepére azokban az országokban, amelyekben bevezetésre került, valamint a fenntartható államháztartás hosszú távú biztosításának fontosságára.
- 1.4. A COSAC tudatában van annak, hogy a munkanélküliség gyors növekedése súlyos aggályokra ad okot. A tagállamok kiemelt feladata az álláshelyek megszűnésének és az ez által okozott negatív társadalmi hatások megelőzése és korlátozása.
- 1.5. A COSAC támogatja az Európai Tanács által a pénzügyi intézmények szabályozásának és felügyeletének javítására tett intézkedéseket. Az állampolgárok és befektetők pénzügyi piacokba vetett bizalmának és a piacok megfelelő működésének helyreállítása elsődleges fontosságú a gazdasági stabilitás visszatéréséhez. A COSAC figyelmeztet arra, hogy a gazdasági protekcionizmus bármiféle formája kerülendő. A COSAC emlékeztet arra is, hogy a világpiac nyitottságának és a dohai forduló lezárására irányuló erőfeszítések megújításának továbbra is kulcsfontosságú szerepe van a globális válság sikeres megoldásában.
- 1.6. A COSAC támogatja az uniós alapok irányítására vonatkozó új szabályokat és ösztönzi a Bizottságot és az Európai Parlamentet, hogy még inkább elemezze ezeket a szabályokat és igazítsa ki őket az alapok irányításának javítása és ezáltal a forráselosztás folyamatának felgyorsítása érdekében.
- 1.7. A COSAC ebben az összefüggésben ismételten hangsúlyozza, hogy a gazdasági visszaesés nem vetheti vissza az Európai Unió fenntartható fejlődésre és éghajlati stratégiára irányuló törekvéseit, amelyeket az Európai Tanács korábban elfogadott.

1.8. A COSAC ebben az összefüggésben ismételten hangsúlyozza, hogy a gazdasági visszaesés nem veheti vissza az Európai Unió fenntartható fejlődésre és éghajlati stratégiára irányuló törekvéseit, amelyeket az Európai Tanács korábban elfogadott.

2. Az Európai Unió parlamentjeinek szerepe az emberi jogok és a demokrácia előmozdításában az egész világon

2.1. A COSAC leszögezi, hogy az Európai Unió parlamentjei számára az egyik legfontosabb kérdés az emberi jogok védelme és a demokrácia előmozdítása az egész világon. A vasfüggöny leomlásának, a kommunizmus alóli felszabadulásnak 20. évfordulója rávilágít az emberi jogok tiszteletben tartását követelő demokratikus országok fontos szerepére. A COSAC köszönetét fejezi ki Václav Havel volt cseh államfőnek, amiért értékes módon járult hozzá az emberi jogok és a demokrácia előmozdításához az egész világon.

2.2. A COSAC osztja az Európai Parlament nemrégiben elfogadott, az európai lelkiismeretről és a totalitarizmusról szóló állásfoglalásában kinyilvánított nézeteit arról, hogy Európa viharos múltjának dokumentálását támogatni kell, mert a megbékélés nehezen valósulhat meg a totalitárius rendszerek által elkövetett bűnök feltárása és értékelése nélkül. A COSAC tudomásul veszi az Európai Parlament felhívását az európai emlékezet és lelkiismeret platformjának létrehozására, amely a totalitárius rendszerek kutatására és az emlékezet életben tartására irányuló nemzeti tevékenységeket kapcsolná össze.

2.3. A COSAC ismételten hangsúlyozza, hogy az emberkereskedelem egyenlő az alapvető emberi jogok és az emberi méltóság komoly megsértésével, amely problémát csak az uniós tagállamok közös erőfeszítésével lehet hatékonyan kezelni.

2.4. A COSAC ismételten hangsúlyozza annak fontosságát is, hogy az Európai Unió parlamentjei az emberi jogok és a demokrácia világszintű előmozdításában együttműködjenek olyan szervezetekkel, mint az Európa Tanács. Hangsúlyozza azt is, hogy egyes országoknak a nemzetközi szervezeteken belül megnyilvánuló ellenállásával szemben az Uniónak továbbra is határozottan ki kell állnia az emberi jogok egyetemessége mellett, amint azt a nemzetközi közösség az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában kijelentette.

2.5. A COSAC üdvözlö az emberi jogokkal és demokráciával kapcsolatos felfüggesztési záradékok beillesztését az Unió harmadik országokkal kötött megállapodásaiba. E záradékok hatékony eszközei az emberi jogok parlamenti ellenőrzése javításnak és a demokrácia védelmének.

2.6. Az emberi jogok néhány harmadik országbeli jelenlegi helyzetének fényében a COSAC hangsúlyozza az emberi jogoknak az Unió ezen országokkal fenntartott kapcsolatai keretében történő további jelentős előmozdításának fontosságát. A COSAC sajnálattal állapítja meg, hogy vannak országok, amelyekben az uniós tagállamok közös erőfeszítései és az Unió által a jogállamiságnak szentelt figyelem ellenére az emberi jogok védelme a közelmúltban romlott.

2.7. A COSAC meglepéssel veszi tudomásul, hogy az Európai Unió konszenzushoz közelít a demokrácia támogatásának politikája terén. Ebben az összefüggésben ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy tegyen további előrelépést a 2007. január 1-jén hatályba lépett „Európai finanszírozási eszköz a demokráciáért és az emberi jogokért” végrehajtásában. Sürgeti egymást erősítő együttműködések megteremtését az Európa Tanács meglévő tevékenységeivel és az Európa Tanács eszközeinek teljes körű használatát. A COSAC támogatja az Európai Unió csatlakozását az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez, így erősítve minden eszközzel az Emberi Jogok Európai Bíróságát.

3. Az Europol parlamenti felügyelete és az Eurojust értékelése

3.1. A COSAC üdvözlö a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament szándékát, miszerint ellenőrizni kívánja az Europolit és értékelni az Eurojust tevékenységét, amint azt a párizsi és prágai ülések vitáiban és a 11. kétéves jelentésben is kiemelte.

3.2. A COSAC emlékeztet arra, hogy a házelnökök 2009. február 27–28-án rendezett párizsi konferenciájának következtetéseiben hangsúlyozta a nemzeti parlamentek fontos szerepét a szabadság, biztonság és a jog érvényesülése európai térségének értékelésében és ellenőrzésében. A COSAC tudatában van annak, hogy az Europol és az Eurojust közös parlamenti felügyeletének jogalapját a Lisszaboni Szerződés teremtené meg. A COSAC ösztönzi a parlamenteket, hogy továbbra is tegyenek meg minden szükséges előkészületet arra, hogy az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek készen álljanak új szerepükre, amint a szerződés hatályba lép.

- 3.3. A COSAC a parlamenti felügyeleti mechanizmust döntő fontosságúnak tartja, mivel mind az Europol, mind az Eurojust hatásköre nő, következképpen folyamatosan növekszik az e két szerv feletti megfelelő demokratikus ellenőrzés szükségessége. Ezt a felügyeletet pedig kizárólag az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek gyakorolhatják, mivel ők rendelkeznek az európai állampolgároktól kapott megbízatással.
- 3.4. A COSAC vitát folytatott a felügyeleti mechanizmusokról, amelynek eredményeképpen különböző lehetséges megoldásokat állapított meg. A COSAC megállapodott abban, hogy erre a célra az együttműködés meglévő parlamentközi formáit alkalmazza.
- 3.5. A COSAC megismétli a Párizsban rendezett XL. COSAC arra vonatkozó kérését, hogy az Európai Bizottság konzultációs dokumentum formájában kérje ki a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament véleményét az Europol és az Eurojust parlamenti felügyeletére vonatkozó ajánlásainak véglegesítése előtt. Továbbá felkéri a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy a bizottsági javaslat előterjesztését követően kezdeményezzen párbeszédet a nemzeti parlamentekkel, amelynek során biztosítson megfelelő időt számukra a véleménynyilvánításra, valamint az egymással folytatott konzultációra. A jogalkotási javaslatokat vezérlő elv az Europol és az Eurojust operatív tevékenységének politikai befolyástól való mentességének megőrzése.

4. Az európai szomszédságpolitika keleti dimenziója

- 4.1. A COSAC újfent hangsúlyozza, hogy hosszú távon támogatja az európai szomszédságpolitika megerősítését. Üdvözlí a politika déli dimenziójának erősítését az „Unió a Mediterrán Térségért” nevű szervezet létrehozása révén.
- 4.2. A COSAC hangsúlyozza ugyanakkor a keleti szomszédokkal fenntartott jó kapcsolatok fontosságát is. A COSAC úgy véli, hogy a keleti partnerség hasznos eszköze az érintett harmadik országokkal ápoltt kapcsolatok fenntartásának és megerősítésének, ezért támogatja a kezdeményezést és határozottan szorgalmazza további fejlesztését.
- 4.3. A COSAC üdvözlí a keleti partnerség 2009. május 7-én rendezett alapító csúcstalálkozójának a közös nyilatkozatban megfogalmazott eredményeit. A COSAC különösen üdvözlí, hogy a partnerség a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok tiszteletben tartása és a megerősített többoldalú együttműködés melletti kötelezettségvállaláson alapul, amelyek nem csak az Unió és a keleti partnerek közötti kapcsolatokat erősítik majd, hanem a keleti partnerség országai közötti kapcsolatokat is.
- 4.4. A COSAC meglegédeccsel veszi tudomásul, hogy a közös nyilatkozat kimondja, hogy az Európai Unió pénzügyi támogatása a keleti partnerség céljait szolgálja, és az egyes keleti partnerországok által tett előrelépés alapján kerül odaítélésre.
- 4.5. A COSAC arra ösztönzi a Tanács elnökségeit, hogy továbbra is jó, hatékony és feltételeken alapuló kapcsolatokat alakítsanak ki a partnerországokkal a keleti partnerség keretében. A COSAC hangsúlyozza a stabilitás és a biztonság fontosságát a keleti dimenzió terén. A béke, a biztonság és a jogállamiság, valamint a területi integritás alapvető fontosságúak a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartásának megerősítéséhez. Ebben az összefüggésben a parlamenti párbeszéd fokozása és a gyakoribb találkozók igen pozitív szerepet játszhatnak a szilárd, biztonságos és virágzó szomszédság biztosításában.
- 4.6. A COSAC támogatja az Oroszországgal folytatott tárgyalásokat az új partnerségi és együttműködési megállapodásról. Korábbi vitáira való tekintettel a COSAC megerősíti azon álláspontját, hogy az új megállapodás keretében folytatandó együttműködésnek a demokrácia és az emberi jogok kérdéseire is összpontosítania kell.
- 4.7. A COSAC megállapítja, hogy az Uniónak biztosítania kell, hogy a keleti partnerség és a többi együttműködési mechanizmus (pl. fekete-tengeri szinergia) valós és hatékony módon egészítsék ki egymást.

5. A 2010. évi politikai stratégia

- 5.1. A COSAC ismételten hangot ad azon szándékának, hogy az Európai Bizottság éves politikai stratégiáját rendszeresen megvitassa. Az éves politikai stratégia előzetes információforrást jelent a hatékony parlamenti ellenőrzéshez. Megkönnyíti az Unió parlamentjeinek korai bevonását az Unió döntéshozatali folyamatába.

- 5.2. A COSAC azt várja a következő Bizottságtól, hogy folytassa a nemzeti parlamentekkel jelenleg folytatott politikai párbeszédet, az úgynevezett Barroso-kezdemenyeyezést. E kezdeményezés kedvező fogadtatásra talált a nemzeti parlamentekben. A COSAC reméli, hogy a következő Bizottság épít majd a nemzeti parlamentek meglévő javaslataira, és figyelembe veszi őket a politikák további kidolgozásának folyamatában.
-